

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА
Кафедра іноземних мов професійного спрямування

**Методичні рекомендації
для самостійної роботи
студентів 1 курсу біологічного факультету
за навчальною дисципліною
«Іноземна мова за фахом»**

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
галузь знань _____ G Інженерія, виробництво та будівництво _____
(шифр і назва)
спеціальність _____ G21 Біотехнології та біоінженерія _____
(шифр і назва)
освітньо-професійна програма _____ Біотехнології та біоінженерія _____
(шифр і назва)
спеціалізація _____
(шифр і назва)
вид дисципліни _____ обов'язкова _____
(обов'язкова / за вибором)
факультет _____ біологічний _____

Методичні рекомендації схвалено
на засіданні кафедри іноземної мови професійного спрямування
від "26" червня 2025 року, протокол № 12
Завідувачка кафедри іноземної мови професійного спрямування
_____ Ганна ГУССВА

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземних мов
"30" червня 2025 року № 7
Голова науково-методичної комісії
факультету іноземних мов
_____ Анна КОТОВА

Харків – 2025

Загальні положення щодо організації самостійної роботи здобувачів освіти. Самостійна робота здобувачів освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін, і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» 2025 р.

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: вміння самостійно навчатися і критично мислити.

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача освіти денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти передбачають можливість проведення самоконтролю з боку здобувача. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і включають виконання рефератів, есе або мультимодальних презентацій, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять).

Зміст та організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною «Іноземна мова за фахом».

Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни складає для денної та заочної форми освіти **5 кредитів, тобто 150 годин** для денної та заочної форм навчання.

Обсяг самостійної роботи для денної форми навчання складає **72** години для денної форми та **142** для заочної форми.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма контролю
		Денна	Заочна	
	1 семестр			
	<i>граматика</i>			
1				Включено до поточного та підсумкового контролю
1.1	Опрацювати граматичний матеріал з тем: «There+ be» construction	1	4	
1.2	Articles.	2	4	
1.3	Nouns. Word Formation. Pronouns.	1	4	
1.4	Possessives. Demonstratives.	1	4	
1.5	Quantifiers. Prepositions.	1	4	
1.6	Present Indefinite; Present Continuous	2	4	
1.7	Present Perfect; Present Perfect Continuous	2	4	
2	<i>аналітичне читання</i>	12	22	Включено до поточного та підсумкового контролю
3.	<i>усна практика</i>			Включено до поточного та підсумкового контролю
3.1	Читати та аудіювати текстів за фахом: “Biology”	5	11	
3.2	“The cell”	5	10	
4	Підготуватися до створення презентацій за фахом	10	21	Включено до поточного та підсумкового контролю
		42	86	
	2 семестр			
	<i>граматика</i>			
				Включено до поточного та підсумкового контролю
1.1	Опрацювати граматичний матеріал з тем: Past Indefinite; Past Continuous	0,2	1,7	
1.2	Past Perfect; Past Perfect Continuous	1,3	1,7	
2.1. 3	Present Perfect or Past Indefinite	0,3	1,7	
1.4	Future Indefinite; Future Continuous	0,3	1,7	
1.5	Future Perfect	0,3	1,7	
1.6	Future Perfect Continuous	0,3	1,7	
1.7	Revision of Tenses	0,3	1,7	
2	<i>аналітичне читання</i>	10	12	Включено до поточного та підсумкового контролю
3.	<i>усна практика</i>			Включено до поточного та підсумкового контролю
3.1	Читати та аудіювати текстів за фахом: “The Molecular Diversity of Life”	1,25	4	
3.2	“Chemicals of Life”	1,25	4	
3.3	“Chromosomes and Genes“	1,25	4	

3.4	“Mutations”	1,25	4	
4	Підготуватися до створення презентацій за фахом	10	16	Включено до поточного та підсумкового контролю
		30	56	
	Разом за рік	72	142	

Критерії оцінювання роботи студентів під час аудиторного заняття

бал и	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє лексико-граматичним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його вживає під час усних виступів та виконання вправ, бере активну участь у роботі
4	Достатньо повно володіє лексико-граматичним матеріалом, самостійно та аргументовано його вживає під час усних виступів та виконання вправ, бере активну участь у роботі
3	В цілому володіє лексико-граматичним матеріалом, потребує допомоги під час усних виступів та виконання вправ, робить помилки під час усного мовлення та виконання вправ. Приймає участь в роботі, але не є активним
2	Поверхово володіє лексико-граматичним матеріалом, потребує допомоги під час усних виступів та виконання вправ, робить численні помилки під час усного мовлення та виконання вправ. Майже не приймає участь в роботі.
1	Майже не володіє лексико-граматичним матеріалом, робить багато помилок в усному мовленні та під час виконання вправ. Майже не приймає участі під час роботи в аудиторії
0	Не з'явився на заняття без поважних причин

Екзаменаційна робота складається з:

1. **Усної частини** -10 балів.

Захист презентації за фахом.

2. **Письмової екзаменаційної роботи** – 30 балів.

(1 бал за кожен вірну відповідь для блоку читання)

1. Читання

Тип завдання	Кількість контрольних завдань	Кількість балів	Час виконання
Текст 1 за фахом або фрагменти текстів 1500 знаків (+- 10 %)			
1.Тестове завдання на розуміння прочитаного	5	5	15 хвилин
Текст 2 за фахом 1500 знаків (+- 10 %)			
2. Тестове завдання на множинний вибір	5	5	15 хвилин

Текст 3 за фахом 1500 знаків (+- 10 %)			
3. Тестове завдання на використання лексики	10	10	15 хвилин
Граматичний блок			
4. Тестове завдання на знання граматики іноземної мови	20	10	15 хвилин

Критерії, за якими оцінюється усна відповідь та презентаційна частина	Оцінка
<p>1. Презентаційна частина: студент підготував та зробив доповідь з презентацією в форматі power point або інших презентаційних цифрових застосунках, яка є структурованою (містить лексико-графічну інформацію фахової спрямованості, де лексична частина становить не більше 20 відсотків усної частини доповіді (2-3 сторінки (титулка, 1-2 сторінки презентації), інтервал 1,5, кегль 14)). Письмова мовна частина презентації не містить помилок. В презентації студент коректно використовує лексичні та граматичні одиниці;</p> <p>2. Усна частина презентації: студент надає повну, зрозумілу, зв'язну відповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною. Студент коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3-х) незначних помилок кожного типу у письмовій частині та/або усній частині презентації, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді.</p>	9-10
<p>1. Презентаційна частина: студент підготував та зробив доповідь з презентацією в форматі power point, яка є структурованою (містить лексико-графічну інформацію фахової спрямованості, де лексична частина становить не більше 30 відсотків усної частини доповіді. Студент коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3-х) незначних помилок кожного типу у письмовому тексті презентації, якщо вони не перешкоджають розумінню відповіді.</p> <p>2. Усна частина презентації: студент надає повну, зрозумілу, зв'язну усну доповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною, але допускається наявність кількох (до 6) незначних помилок у вимові, якщо вони не перешкоджають розумінню відповіді. Студент коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3) незначних помилок кожного типу, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді.</p>	7-8
<p>1. Презентаційна частина: студент підготував та зробив доповідь з презентацією в форматі power point, яка містить лексико-графічну інформацію фахової спрямованості, де письмова лексична частина становить не більше 50 відсотків усної частини доповіді. Студент переважно коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 5-ти) незначних помилок кожного типу у письмовому тексті презентації, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді. В презентації студент надає лексико-графічну інформацію, але не у повному обсязі, або порушуючи принцип зв'язності. Інформація не є чітко структурованою. Студент читає текст доповіді.</p>	5-6

2. Усна частина презентації: студент надає інформацію за фахом, але не у повному обсязі або порушуючи принцип зв'язності. Відповідь не є чітко структурованою. У вимові студент робить значну кількість (більше 5) помилок у вимові, у тому числі серйозних, тобто таких, які заважають розумінню відповіді. Студент використовує лексичні та граматичні одиниці некоректно (робить більше 5 серйозних помилок кожного типу)	
1. Презентаційна частина: Студент не підготував презентацію взагалі, або студент підготував презентацію, письмова лексична частина якої становить більше 50 відсотків усної частини доповіді або надає лише фрагментарні, не пов'язані між собою речення із великою кількістю лексичних, граматичних помилок, що перешкоджає розумінню відповіді у цілому. Студент повністю читає текст доповіді. 2. Усна частина презентації: студент не надає відповіді взагалі або надає лише фрагментарні, не пов'язані між собою речення із великою кількістю лексичних, граматичних помилок та помилок у вимові, що перешкоджає розумінню відповіді у цілому.	0-4

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Студент, який має документально підтверджену (сертифікат, свідоцтво, тощо) неформальну освіту з мови, може отримати повне або часткове перезарахування матеріалу наступного семестру (Роботу за семестр) за умови дотримання процедури, визначеної Положенням Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Перескладання іспиту/заліку передбачено для випадків незадовільної оцінки.

Покращення виставленої підсумкової позитивної оцінки не передбачено законодавством щодо вищої освіти.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	незараховано

10. Рекомендована література (англійська мова)

Основна література:

1. Зубкова Л.М., Ластівка К.І. – English for students of Biological departments. – Видавництво ХНУ ім. Каразіна, 2014. – 171с.
2. Поліщук О.С. English for biotechnology and bioengineering.- Київ ЦП «Компринт», 2017.-200с.
3. Ластівка К.І., Зубкова Л.М. Підручник з англійської мови для біологів. – Х: ХНУ ім. В.Н. Каразіна 2013. -120 с.
4. Virginia Evans – Jenny Dooley – Elizabeth Norton. Career Path. Science. 2018. – 120 p.

5. Автентичні тексти за фахом з міжнародних журналів.
6. <https://journals.plos.org/plosone/>

Допоміжна література:

1. Murphy R. English Grammar in Use. A Self-Study Reference and Practice Book for Intermediate Learners of English. Fourth Edition.– Cambridge University Press, 2012. – 400 p.
2. Murphy R. English Grammar in Use– Cambridge: Cambridge University Press, 2005. – 392с.
3. Jenny Dooley, Virginia Evans. Grammarway 4. – Express Publishing. – 1999. – 278 p.

Рекомендована література (німецька мова)

1. Основна література

1. Усна німецька мова. Навчально-методичний посібник для студентів I–II курсів немовних факультетів університету. – Харків: Харківський національний університет, 2016. – 116 с. 2. Kommunikatives Deutsch : електронний навчально-методичний посібник з німецької мови для студентів I курсу немовних факультетів / Уклад.: П. Т. Гусєва, С. М. Корінь – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 64 с.
3. Obergfell Chr. Sprachkurs Deutsch Bild für Bild. Der visuelle Kurs für den leichten Einstieg. Stuttgart: PONS, 2021. 304 S.
4. Jin F., Schote J. Deutsch als Fremdsprache. Grammatik aktiv. Verstehen. Üben. Sprechen. A1-B1. Mit Sprechtraining. Mit Audio-CD. Berlin: Cornelsen Verlag, 2021. 256 S.
5. Гусєва П. Т., Гоголева Г.В. “Streiflichter aus den deutschsprachigen Ländern”. – Харків: Ранок, 2017. – 96 с.
6. Гусєва П. Т., Гоголева Г.В. “Streiflichter aus der Ukraine”. – Харків: Ранок, 2009. – 80 с 7. Шумська О. М., Шумський Л. М. Zielgerichtetes Lesen: Методичні рекомендації / Укладачі: О. М. Шумська, Л. М. Шумський – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. – 120 с.

2. Допоміжна література

1. Fandrych Chr., Tallowitz U. Klipp und Klar. Übungsgrammatik Grundstufe Deutsch. Stuttgart/Kiew: Ernst Klett Sprachen/Methodika, 2004. 312 S.
2. Rusch P., Schmitz H. Einfach Grammatik. Übungsgrammatik Deutsch A1 bis B1. Berlin und München: Langenscheidt, 2007. 269 S.

Рекомендована література (французька мова)

1. Основна література

1. Герасименко В.І., Огнівенко З.Г., Пасинок В.Г. Le francais des le debut. Навчально-методичний посібник для студентів немовних факультетів. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. 80с.
2. Гладка В., Сопилюк Н. Cours pratique de francals : niveau debutant. Практичний курс французької мови : початковий рівень: навчальний посібник. Чернівці: Видавничий Дім "Родовід", 2015. 388 с.
3. Claire Miguel. Vite et Bien 1. CLE International, 2018. 224 p.

2. Допоміжна література

1. Бражникова Т.Ю., Герасименко В.І., Діденко Л.І., Конопельцева Л.В., Михайлова О.М., Нестеренко В.Ф., Огнівенко З.Г., Пасинок В.Г., Танкіна І.О. Французька мова. Збірник розмовних тем для студентів немовних факультетів. Х.: 2001. 52 с.
2. A. Berthet , C. Hugot, V.Kjzman, B. Sampsons, M. Waendendries. Alter Ego 1 . Methode de francos. Hachette Lrvre, 2006. 192 p.
3. Опацький С.Є. Franks, niveau debutant. Підруч. для вищ. навч. закл. К.; Ірпінь: Перун, 2002. 312 с.
4. Автентичні тексти.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Основні:

1. Мультимедійна платформа English4Ukraine
<https://mu.edu.ua/english4ukraine>
2. Bell English Online
<http://www.bellenglish.com/>
3. English with the BBC Service
<http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/index.html>
4. Oxford University press
<http://www.oup.co.uk/>
5. OUP online
<http://www.oup.com/online/>
Oxford DNB, online references, etc.
6. Longman Dictionary
<http://www.ldoceonline.com/>
7. Internet Grammar of English (very academic)
<http://www.ucl.ac.uk/internet-grammar/home.htm>
8. English Grammar and Writing online
<http://www.edufind.com/english/grammar/>
9. Good tests and exercises in English Grammar
<http://www.usingenglish.com/online-tests.html>
10. Vocabulary and Grammar Exercises online
<https://www.grammarbank.com/grammar-practice-quiz.html>
11. English for learners
<https://www.grammarly.com/blog/10-best-grammar-resources-english-language-learners/>
12. Student Project Ideas
<https://www.insightstoenglish.com/project-ideas>
13. Combining history topics and English grammar
<https://www.usingenglish.com/articles/combining-history-topics-english-grammar.html>

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Німецька мова

Основні

www.dw.com (Serie „Jojo sucht das Glück“)

www.hueber.de (Online-Tests und Übungen)

www.goethe.de (Serie „Mein Weg nach Deutschland“, Online-Übungen, Modelltests)

www.sprachportal.at (Landeskundliche Materialien)

Допоміжні

Kultur und Sprache Materialienplattform (Landeskundliche Materialien)

Аудіозаписи до підручника „Begegnungen A1“

Аудіозаписи до підручника „Schritte international A 1.1“.

Відеокурс „Deutschland-Labor“

<https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/das-deutschlandlabor/s-32379>